

KUNSTI- JA TÖÖÕPETUS – 1.–4. klass

1. Tundide jaotus

Klass	Tunde nädalas (näidis)
1. klass	1
2. klass	1
3. klass	1
4. klass	1

2. 1. klass – õpitulemused ja õppesisu

Valdkond	Õpitulemused (kokkuvõtte)	Õppesisu / tehnikad	Digipädevus ja meediakirjaoskus	Hindamise fookus
Loov loometegevus	Tunneb rõõmu loovtegevuses; katsetab ja väljendab ideid oma töödes; töötab iseseisvalt ja koos kaaslastega; väärtustab erinevaid lahendusi.	Pildiline jutustamine (joonistus, maal, kollaaž); vormimine; lihtne trükkimine; kompositsiooni alused (joon, värv, kuju, rütm).	Turvaline tegutsemine digi- ja fotokeskkonnas (pildivõtted õpetaja juhendamisel).	Kujundav tagasiside: idee väljendus, katsetamisjulgus, töö lõpetatus.
Visuaalkultuur ja tõlgendamise	Kirjeldab oma ja kaaslaste töid lihtsate ainemõistetega.	Kunstiteoste vaatlemine klassis/muuseumis, arutelu „mis pildil toimub?“.	Piltide vaatamine ja jutustamine tahvel/ekraanilt.	Keeleline eneseväljendus, oskus põhjendada valikuid.
Disain ja keskkond	Märkab vormi ja otstarbe seoseid; hoiab	Lähiümbruse loodus- ja tarbevormid;	Keskkonnateadlik valik (nt	Heaperemehelikkus ja ohutus.

töökohta ja materjale. taaskasutuskollaa materjali (ž. korduskasutus).

2. 2. klass – õpitulemused ja õppesisu

Valdkond	Õpitulemused (kokkuvõtte)	Õppesisu / tehnikad	Digipädevus ja meediakirjaoskus	Hindamise fookus
Loov loometegevus	Laiendab kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise oskusi; ühendab kujutamise ja loo.	Maal segatehnikas; skulptuur plastiliinist/paberimassist; lihtne animatsioon/fotoseeria (õpetaja toel).	Piltide jäädvustamine klassiprojektis; failide nimetamine ja jagamise hea tava.	Protsessi nähtavaks tegemine (visand, kavand, valikute põhjendus).
Visuaalkultuur ja tõlgendamised	Eristab värvikooslusi ja kompositsioonivõtteid; räägib teose meeleolust.	Illustratsioonide ja plakatite võrdlus; värvide mõju.	Lihtne pildiotsing õpetaja juhendamisel; allika märkimise algtõed.	Sisu ja vormi seoste mõistmine.
Disain ja keskkond	Seostab vormi ja materjali; kavandab lihtsa tarbeeseme.	Kavandi koostamine ja makett (nt mängulinn).	Keskkonnasäästlik materjalivalik; ohutu töövahendite kasutus.	Kavandi järgimine ja töö puhtus.

2. 3. klass – õpitulemused ja õppesisu

Valdkond	Õpitulemused (kokkuvõtte)	Õppesisu / tehnikad	Digipädevus ja meediakirjaoskus	Hindamise fookus
Loov loometegevus	Rakendab teadlikumalt kompositsiooni; valib	Koomiks; kollaaž+joonistus; materjalitrükk; savi/voolimismass; pildistamine.	Digitaalne pildistamine, lihtne töötlus (kadrimine).	Tehnika valiku põhjendamine; tööde seeria läbiv idee.

eesmärgipäraselt tehnikaid.

Visuaalkultuur ja tõlgendamise	Võrdleb kunstiteoseid; kasutab mõisteid (värv, vorm, ruum, rütm).	Kohalike kunstnike/muuseumide teosed; reklaami ja mängude visuaalne keel (kriitiline vaatlemine).	Meediapildi sõnumi arutelu; autorsuse austamine.	Argumenteeritud arvamused ja kuulamisoskused.
Disain ja keskkond	Seostab disaini igapäevaeluga; loob funktsionaalse prototüübi.	Makett ja pakendidisain (taaskasutus).	Keskkonnasäästlik disain, materjali eluiga.	Funktsionaalsus ja kasutajakesksus.

2. 4. klass – õpitulemused ja õppesisu

Valdkond	Õpitulemused (kokkuvõtte)	Õppesisu / tehnikad	Digipädevus ja meediakirjaoskus	Hindamise fookus
Loov loometegevus	Kavandab ja teostab töö(d) valitud teemal; katsetab segatehnikaid.	Segatehniline maal; skulptuur materjalide kombineerimisega; ruumiline kompositsioon.	Dokumenteerib protsessi (fotod/klipid); lisab töö kirjelduse.	Kriteeriumid: idee arendus, tehniline teostus, viimistlus.
Visuaalkultuur ja tõlgendamise	Analüüsib nüüdiskunsti näiteid ja seostab neid eluoluga.	Näitusel või virtuaalnäitusel käik; arutelu sõnumi ja vormi üle.	Turvaline tegutsemine kultuurikeskkonnades; autoriõiguse põhimõtted.	Refleksioon (kirjalik/suuline) ja kaaslaste tagasiside.
Disain ja keskkond	Uurib probleemi ja pakub disainilahenduse (õpetaja juhendamisel)	Plakat/infograafika; lihtne märgi/sümboli kujundus.	Sõnumi selgus, adressaadi arvestamine; kestlikkus.	Mõju ja loetavus, sihtrühma sobivus.

3. Muuseumiharidus ja õppekäigud

Planeerida igas kooliastmes vähemalt 1–2 muuseumikülastust/näituse kogemust (või virtuaalset). Valmistada ette vaatluslehed, koguda tõendusmaterjal (pildid, märkmed) ja teha järelarutelu klassis. Käsitleda eakohaselt Eesti kunstipärandit ning nüüdiskunsti.

4. Hindamise põhimõtted ja tööde liigid

Komponent	Kriteeriumid (näited)	Tõendus	Sagedus (veerandis)
Loovtöö(d)	Idee ja kavand; tehnika valik; teostus ja viimistlus; isikupära.	Valminud töö(d) ja protsessifail (visand/foto).	≥1
Visuaalkultuuri analüüs	Sisu ja vormi seostamine; sõnumi tõlgendamine.	Lühianalüüs (suuline/kirjalik), arutelu.	≥1
Disainiülesanne	Funktsionaalsus; kasutajakesksus; kestlikkus.	Kavand+prototüüp/plakat.	≥1 (3.–4. kl)
Osalus ja koostöö	Koostööoskused; ohutus; töökoha korrashoid.	Õpetaja vaatlus; enese- ja paarishindamine.	Jätkuv

5. Hindamismaatriks - arvestuslik

Tase	Idee ja kavand	Teostus ja tehnika	Kompositsioon ja väljendus	Refleksioon
väga hea	Selge, isikupärane idee; läbimõeldud kavand.	Tehnika valik põhjendatud; puhas ja viimistletud.	Kompositsioon teadlik; sõnum mõjus.	Põhjendab valikuid, seob kogemuse kunstinäidetega.
hea	Idee olemas; kavand enamasti järgitud.	Tehnika valdavalt sobiv; üksikud ebakõlad.	Kompositsioon toimib; sõnum tajutav.	Kirjeldab töö käiku ja tulemust.

rahuldav	Idee ebaselge või kavand napp.	Tehnika kasutus ebaühtlane.	Kompositsioon ebaühtlane.	Refleksioon pealiskaudne.
arendamist vajab	Idee/kavand puudulik.	Tehnika valik ebasobiv; viimistlus puudulik.	Kompositsioon häiritud.	Refleksioon puudulik või puudub.

6. Lõiming ja ohutus

- Lõiming: eesti keel (sõnavara, kirjeldamine ja arvamus), loodusõpetus (materjalid, keskkond), matemaatika (geomeetrilised vormid ja mustrid), informaatika (digipädevused), muusika (rütm ja liikumine).
- Ohutus: töövahendite korrektne käsitlemine; ventilatsioon ja puhkehetked; autoriõiguste alused digipiltidega tegutsedes; keskkonnasäästlik materjalikasutus.

TÖÖÕPETUS – 1.–4. klass

1. Lähtealused

- Tehnoloogia valdkonda kuuluvad tööõpetus (I kooliaste), käsitöö ja kodundus ning tehnoloogiaõpetus (alates II kooliastmest).
- Valdonna rõhuasetused: idee → kavand → teostus → mõtestamine; materjalitundmine; töövahendite ohutu ja säästlik kasutus; digipädevus ja autoriõiguse alused; rohepööre ja keskkonnahoid; sooneutraalsed õpperühmad (huvipõhine valik).
- Kooli õppekava määrab täpse nädalatundide jaotuse klassiti, tagades taotletavate õpitulemuste saavutamise.

2. Tundide jaotus

Klass	Tunde nädalas
1. klass	2
2. klass	2
3. klass	2
4. klass	2

3. 1. klass – õpitulemused ja õppesisu

Valdkond	Õpitulemused (kokkuvõtte)	Õppesisu / töövõtted	Materjalid ja vahendid	Digipädevus	Hindamise fookus
Kavandamine	Otsib ideid ja visandab lihtsaid lahendusi; kirjeldab oma plaani lihtsate ainemõistete ga.	Esemete vaatlus; rahvuslikud mustrid; skeem/visand.	Paber, kartong; pliiaats, vildikad; liim.	Pildi dokumenteeri mine (foto õpetaja abiga).	Kujundav tagasiside : idee väljendus, tööjärjekorra järgimine.
Materjalid	Eristab põhimaterjale ja kirjeldab lihtsaid omadusi (pehme/kõva, sile/kare).	Materjalikatsetused; korduskasutuse ideed.	Paber, papp, tekstiilijäägid, loodusmaterjalid.	Keskkonnasäästlik valikute arutelu.	Materjalide otstarbekus ja säästlik kasutus.
Tööviisid ja ohutus	Käsitseb baastöövahendeid ohutult; hoiab töökoha korras.	Möötmine/märkimine; lõikamine; voltimine; liimimine; kaunistamine.	Käärid, joonlaud, liim; lihtsad kaunistusvahendid.	Ohutuse meespea klassi e-tahvlil.	Ohutusnõuete järgimine; töökoha kord.
Kodunduss	Teab isikliku hügieeni põhitõdesid; katab laua õpetaja juhendamisel .	Lihtsad vahepalad; laua katmine ja koristus.	Taldrik, söögiriistad; köögrätik.	Hügieen klipina/pildireana.	Korrektssus ja viisakus.

3. 2. klass – õpitulemused ja õppesisu

Valdkond	Õpitulemused (kokkuvõtte)	Õppesisu / töövõtted	Materjalid ja vahendid	Digipädevus	Hindamise fookus

Kavandamine	Koostab kavandi ja valib sobiva tööjärjekorra; esitleb plaani.	Visand + lihtne tööjuhend; maketi skeem.	Paber, papp; teibid; mõõtevahendid.	Fotod etappidest; failinimetuse reegel.	Kavandi järgimine; tööde vaheülevaatus.
Materjalid	Võrdleb materjalide omadusi ja otstarvet; pakub taaskasutuslahendusi.	Materjalide testid (vastupidavus, painduvus); sorteerimine.	Tekstiil, vilt, plast, vahtmaterjal.	Allikaviide pildile (õpetaja abiga).	Valikute põhjendamine (miks see materjal?).
Tööviisid ja ohutus	Õmbleb käsitsi põhivõtetega; ühendab detaile; järgib ohutusjuhiseid.	Õmblus (üherealised pistid), punumine, lihtne heegeldus.	Nõel, niit, heegelnõel; näpitsad.	Ohutusjuhendi QR-plakat.	Tehnika täpsus; ohutus.
Kodundus	Valib tervisliku vahepala; loeb pakendi põhiinfot.	Lihtne retsept; köögihügieen; lauakombed.	Lõikelaud, kööginuga (õpetaja järelevalve).	Hügieeni plakati koostamine rühmas.	Tööjaotus ja koostöö.

3. 3. klass – õpitulemused ja õppesisu

Valdkond	Õpitulemused (kokkuvõtte)	Õppesisu / töövõtted	Materjalid ja vahendid	Digipädevus	Hindamise fookus
Kavandamine	Koostab tööplaani (materjalid, võtted, ajakava); põhjendab valikuid.	Toote arendustsükkel: idee → kavand → prototüüp → parendus.	Papp/vahtpapp + liited; tekstiil + kaunistused.	Fotopäevik/ lühivideo.	Idee arendus; prototüübi testimine.

Materjalid	Eristab loodus- ja tehismaterjale; seostab omadused kasutusega.	Materjalide elukaare arutelu; sortimine; korduskasutus.	Puit õhukesel kujul (pulgad), traat, plekk (serva töötlemine õpetajaga).	Viitamine pildi allikale; autoriõiguse alused.	Säästlikkus ja ohutus valikus.
Tööviisid ja ohutus	Käsitleb tööriistu õiges järjekorras; viimistleb töö puhtalt.	Mõõtmine; lõikamine (malliga); liimimine; õmblemine (nõelapadja projekt).	Käärid, lõikurid; liimid; nõel/niit.	Ohutu töö- ja hoiustamisviiside meelespea.	Kvaliteet: mõõdutäpsus, ühenduste tugevus.
Kodundus	Planeerib lihtsa menüü; järgib köögiohutus t.	Teraviljarühm; lihtne soe toit/ küpsetis; lauakatmine loominguliselt.	Alusnõud, mõõtetopsid.	Pakendiinfo lugemine (suhkur/sool).	Töövõtete puhtus ja serveerimine.

3. 4. klass – õpitulemused ja õppesisu

Valdkond	Õpitulemused	Õppesisu / töövõtted	Materjalid ja vahendid	Digipädevus	Hindamise fookus
Kavandamine	Kavandab ja esitleb töö(d) koos tööjoonisega; kasutab lihtsat eelarvet.	Joonise lugemine/kostamine; tööplaan; eelarve tabel (materjalikuul).	Puit, papp, tekstiil; kinnitid (naaskel, nõör).	Fotod + lühikirjeldus; faili/fotokausta struktuur.	Esitluse selgus; tööplaani järgimine.
Materjalid	Kirjeldab materjalide eluiga ja taaskasutus võimalusi; teeb	Materjalide võrdluskaart; rohepöörde põhimõtete	Korduskasutuse materjalid; tekstiilijäätid.	Allikate fikseerimine; luba piltide kasutamiseks.	Keskkoonahoid ja kulutõhusus.

	teadlikke valikuid.	rakendamise.			
Tööviisid ja ohutus	Kasutab erinevaid ühendusviise; järgib ohutusnõudeid ka rühmatöös.	Liited: nõobiõmblus, heegelpõhimotiiv, lihtsad puiduliited (õpetaja juhendamise l).	Nõel/niit, heegelnõel; lihtsad puiduvahendid, liimklamber.	Ohutusjuhendi tutvustus rühmas; rollid (tööriistameister/ohutusvaatleja).	Kvaliteet, vastupidavus, viimistlus.
Kodundus	Toiduvalikud ja serveerimine; etikett; kodu korrashoid ja jäätmete sorteerimine.	Tervislik menüü; lauapesu ja nõud; koristamine; kodutööde planeerimine.	Köögitarbed (järelevalvega).	Toiduohutus ja isiklik hügieen (checklist).	Tööjaotus ja ajaplaneerimine.

4. Hindamise põhimõtted ja tööde liigid

Komponent	Kriteeriumid (näited)	Tõendus	Sagedus (veerandis)
Loovtöö/projekt	Idee ja kavand; tehnika valik; teostus ja viimistlus; funktsionaalsus.	Valminud töö(d); fotopäevik; kavand.	≥1
Protsessi oskused	Ohutus, töökohakord; koostöö; probleemilahendus.	Õpetaja vaatlus; enese-/paarishindamine.	Jätkuv
Kodundusülesanne	Hügieen; tööjaotus; serveerimine; lauakombed.	Praktiline sooritus; foto/retseptileht.	≥1 (2.-4. kl)
Refleksioon	Valikute põhjendus; parendused; sõnavara.	Lühianalüüs suuliselt/kirjalikult.	≥1

5. Ohutus ja keskkond

- Tööriistade ja -vahendite ohutu kasutamine vastavalt juhendile; tööjärjekorra ja korrastuse tähtsus.
- Keskkonnahoid: säästlik materjalivalik, jäätmete sortimine, korduvkasutus; rohepöörde põhimõtted toote elukaare arutlemisel.
- Autoriõiguse põhimõtted visuaalide kasutamisel ja jagamisel; allikaviited.

6. Lõiming ja projektid

- Matemaatika (mõõtmine, eelarvestamine), eesti keel (juhend, sõnavara), loodusõpetus (materjalide omadused, keskkond), kunstiõpetus (kujundus), informaatika (digipädevused).
- Projektitöö: vähemalt üks lühiprojekt aastas (nt „Taaskasutatud disain“), mis lõpeb esitluse või väljapanekuga.